

ESPECIAL CONSTITUCIÓ

**Constitució
d'Andorra**
32è aniversari
1993 · 2025

CONSELL GENERAL
PRINCIPAT D'ANDORRA

DIJOUS 13/03

17 h
**Portes obertes
al Consell General**

Visites gratuïtes
a la Casa de la Vall

**Exposició temporal
al cap de casa**

"Art andorrà.
El fons del Consell General"

17 h - 19.30 h
**Tallers creatius
i berenar per a infants**
al Consell General

20.30 h
**Fi de la jornada
de portes obertes**

19 h - 22 h
**Il·luminació
de la Casa de la Vall**

DIVENDRES 14/03

10 h
**Portes obertes
al Consell General**

Visites gratuïtes
a la Casa de la Vall

**Exposició temporal
al cap de casa**

"Art andorrà.
El fons del Consell General"

10 h - 11 h
**Actuació
de la Grossband**

11 h - 13 h
Audició de sardanes

12 h
Concert de l'ONCA
al Centre de Congressos
d'Andorra la Vella

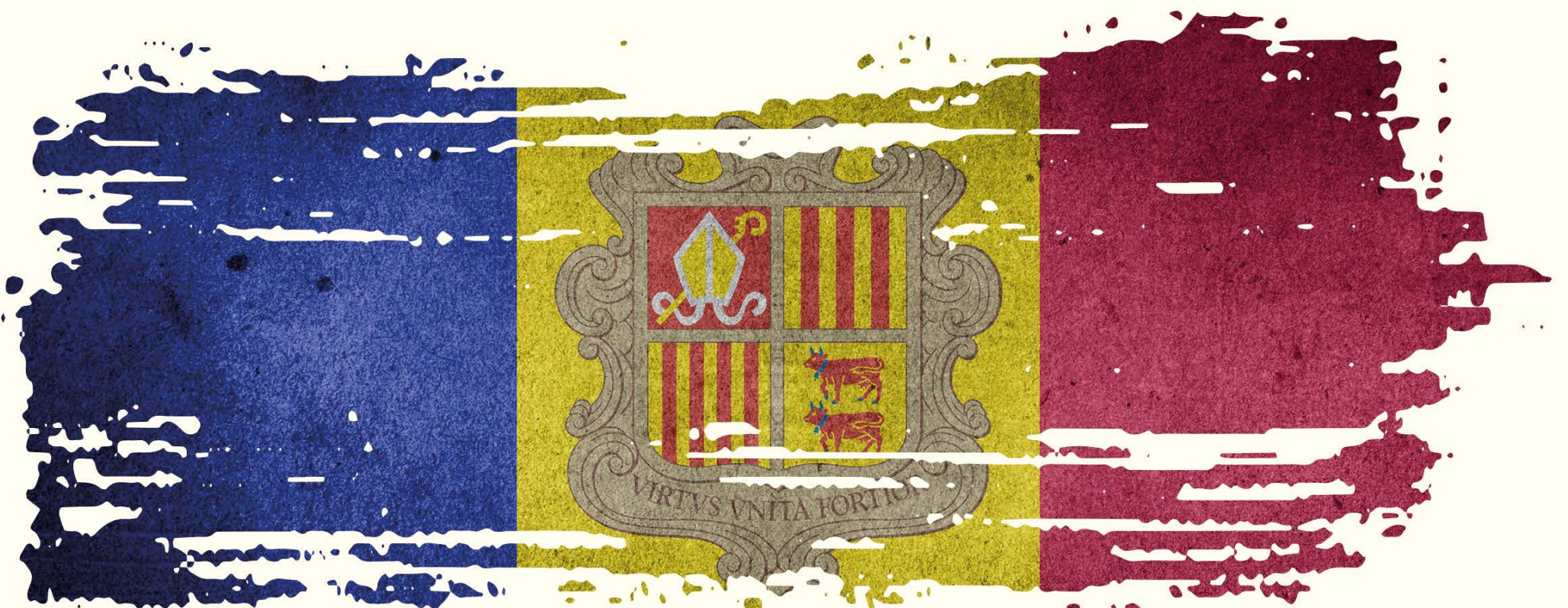
13.30 h
**Fi de la jornada
de portes obertes**

19 h - 22 h
**Il·luminació
de la Casa de la Vall**

32è Aniversari de la Constitució d'Andorra

Els comuns de les set
parròquies us desitgen
una bona festivit

COMÚ DE CANILLO

Comú d'Encamp
ANDORRA

Comú d'Ordino

COMÚ DE LA MASSANA

Comú d'Andorra la Vella

Comú de Sant Julià de Lòria
PRINCIPAT D'ANDORRA

Comú
d'Escaldes-Engordany

LA CARTA MAGNA ANDORRANA: *PASSAT, PRESENT I FUTUR*

L'any 1993 va marcar un abans i un després en la història d'Andorra amb l'aprovació de la seva Constitució. Aquest document històric va significar la consolidació de la sobirania nacional i la modernització institucional del Principat, establint un sistema democràtic que garantia els drets i llibertats dels ciutadans. L'entrada d'Andorra a organismes internacionals, la separació de poders i la legalització dels partits polítics van ser algunes de les grans fites d'aquesta nova era.

Trenta anys després, el país ha experimentat una transformació profunda i ha sabut adaptar-se als nous temps, tot i els desafiaments que han anat sorgint. L'accés a un habitatge digne, la sostenibilitat del model econòmic basat en el turisme, la implicació de les noves generacions en la política i la necessitat d'actualitzar la interpretació d'alguns preceptes constitucionals són qüestions que avui centren el debat social i polític. L'evolució dels comuns i el seu paper en l'equilibri territorial, així com la simbologia nacional que ens identifica, són també aspectes clau per entendre el país d'avui i projectar el del futur.

En aquest especial, fem un viatge pel passat i el present de la Constitució andorrana. Analitzem el seu naixement i els moments històrics que el van envoltar, recordant les figures polítiques que van ser determinants en aquest procés. També explorem el funcionament de la Carta Magna dins del Consell General, el paper dels comuns en l'administració territorial i la importància de la simbologia andorrana. A més, donem veu als joves, que plantegen possibles millores per adaptar el text constitucional a la realitat del segle XXI. Finalment, oferim un resum clar de la Constitució i un repàs dels actes culturals programats per commemorar aquesta fita.

En aquest dia tan especial, celebrem el camí recorregut i mirem amb il·lusió cap al futur d'Andorra.

Feliç Dia de la Constitució! <

ANDORRANA DE PUBLICACIONS

President
Enric Dolsa Font

Direcció general
Irina Rybalchenko
Coordinació general

Nona Muñoz
Caps de redacció
Laura Gómez

Alex Montero
Maquetació
Pako Temprado

César Arquíñigo
Redacció

París Mameghani Garcia
Directora comercial
Olga Kuznetsova

Assessor publicitat
Stanislav Frolov

Subscripcions
subscripcions@elperiodic.ad
Tel +376 736 200

S.E. **JOAN-ENRIC VIVES** *Copríncep episcopal*

Benvolguts andorrans i andorranes,

Celebrem un any més, i ja en són 32, l'aniversari de l'aprovació de la nostra Constitució democràtica, norma fonamental del sistema polític i jurídic del Principat d'Andorra, fruit de la voluntat sobirana del poble andorrà. Una voluntat que la va impulsar i ratificar, que l'ha mantinguda i la manté encara avui plenament vigent, com a marc de l'acció col·lectiva i com a projecte compartit de País. Celebrar aquest aniversari és sempre, primerament, l'ocasió per fer memòria i extreure'n lliçons d'un esdeveniment que va ser crucial per a la història de la Nació Andorrana. També és l'ocasió d'agrair i reconèixer el gran servei prestat per tots aquells que van fer possible el pacte constitucional: els estimats Coprínceps Joan Martí i François Mitterrand i els representants democràtics del Poble Andorrà. Personalment, com a Copríncep, en tots els anys del meu pontificat he volgut ser servidor i continuador fidel d'aquest pacte.

Avui és també ocasió de celebrar i prendre consciència que la Constitució, al llarg de tots aquests anys, ha contribuït decisiva-

ment a la convivència, l'estabilitat institucional i el progrés del nostre país. Per això, l'aniversari de la seva aprovació ens ajuda a veure que n'és de necessari que els andorrans la valorem, l'estimem i en tinguem cura, que en sapiguem transmetre el seu valor a les noves generacions i fer-los partícips de les mateixes actituds d'estima i de respecte.

Amb tot, celebrar l'aniversari constitucional no és solament memòria agraïda del passat. És també renovar el compromís amb els valors, els principis i els mandats de la nostra Constitució. Perquè el text constitucional no és una obra acabada, sinó un projecte comú obert al futur, que expressa la vocació i el compromís de la nostra Nació amb la justícia, la democràcia, el progrés social, els drets humans i la pau en el món, grans reptes que, en alguns casos, semblen malauradament llunyans o que, en tot cas, són exigències permanents, que mai no poden ser assolides de manera definitiva. És així com, cada generació, davant les circumstàncies socials pròpies de cada època, s'ha de sentir cridada a donar el millor d'ella mateixa sense defallir, especial-

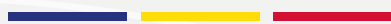
ment aquells que han estat cridats a exercir responsabilitats polítiques o institucionals.

Vivim temps convulsos a nivell mundial, amb guerres i desigualtats insuportables, conflictes, amenaces i desequilibris creixents que ens neguitegen, amb canvis socials tan accelerats, que ens obren molts interrogants. El nostre país afronta també reptes complexos, com són els límits del model econòmic, l'accés a l'habitatge, el canvi climàtic, la relació amb Europa o l'envelliment demogràfic.

No podem ni hem de perdre l'esperança, que és el motor de tot progrés. Enguany precisament aquest aniversari s'escau dins l'Any Jubilar de 2025, amb el qual l'Església crida tot home i dona de bona voluntat a contagiar l'esperança al seu voltant i a tot arreu. Com diu el Papa Francesc, en el cor de tota persona nia l'esperança com a expectativa i el desig del bé. Només de l'esperança pot sorgir un compromís permanent, un treball constant i pacient en favor de la justícia, la veritat i la pau, l'única paç de superar les dificultats.

Joiosa festa de la Constitució! <

Cap a un **futur més sostenible**
i respectuós amb el nostre país.

Feliç Dia de la Constitució.

S.E. EMMANUEL MACRON

Copríncep francès

Estimats andorranes, andorrans i els qui haveu escollit Andorra com a terra d'acollida, i participeu a la vida d'aquest país.

Aquest 14 de març de 2025 és l'aniversari de l'adopció de la nostra Constitució fa 32 anys. Un aniversari que és molt important celebrar, any rere any. Per commemorar, per descomptat, aquest moment d'unitat, al voltant d'aquest pacte fundacional al cor del nostre projecte col·lectiu. Un pacte que reflecteix la nostra confiança en el dret, pel qual el Principat, després de segles d'un estatut jurídic menys precís, i sense trencar amb la tradició del sistema institucional andorrà, esdevenia un Estat de dret, independent, tal com proclama l'article 1 de la Constitució, a la plena i completa sobirania, reconegut en l'escena internacional.

Però no es tracta únicament de recordar-se de la unitat de 1993 al voltant d'aquest text i d'aquest moment fundacional. En aquest dia de celebració, i en el context internacional particular que estem vivint, és important mantenir viu aquest pacte, i fer-lo viure a l'uníson amb la societat. L'Estat de dret garanteix que totes les autoritats públiques actuen dins els límits fixats per

la llei, d'acord amb els valors democràtics; segueix sent l'instrument privilegiat per regular l'organització política i social, sota el control de tribunals independents i imparcials. No obstant això, l'Estat de dret, en l'escenari nacional com internacional, no s'adquireix per sempre, segueix sent un combat de cada dia. Requereix un treball constant de manera que els seus principis permanents s'adaptin i responguin a l'evolució de les necessitats de la societat. Per tant, l'Estat de dret no té perquè ser un problema, sinó el garant del nostre projecte de societat. Un marc que recobreix la consolidació dels nostres valors més fonamentals, no només d'ordre constitucional, sinó d'un conjunt d'equilibris, d'ajustaments i de separació de poders. L'Estat de dret, així dissenyat, no requereix la seva conservació perpètua tal com està; cada època suposa adaptacions, evolucions, per guanyar en eficàcia, per respondre a l'exigència de resultat dels ciutadans, sense traïr els valors que s'hi adjunten, i que són el fonament del que ens uneix. En aquest marc, l'Estat de dret presideix la nostra acció col·lectiva.

Aquesta adaptació ha de perseguir una millor conciliació de les expectatives polítiques i les exigències socials, així com l'enfortiment continu de l'Estat de dret. Aquesta és una oportunitat per retre homenatge a la tasca realitzada a nivell nacional, d'acord amb els grans principis del dret, per tots els actors andorrans que participen al servei de la justícia (advocats, jutges, fiscals) de manera independent, així com les administracions competents, amb el suport del Consell Superior de Justícia i en compliment de les interpretacions de la Constitució pel Tribunal Constitucional. I fomentar la voluntat àmpliament expres-

sada d'augmentar, dia rere dia, la qualitat del servei prestat als ciutadans d'Andorra amb l'objectiu d'augmentar l'eficiència en l'àmbit de la justícia.

L'Estat de dret també és el marc assumit pels Estats democràtics europeus, la pedra angular de la Unió, que garanteix l'aplicació uniforme del dret i el respecte a la sobirania de cadascun dels seus Estats membres. Sense l'Estat de dret, el mercat únic no existiria i els ciutadans no podrien confiar en normes que s'apliquin a tothom. L'Estat de dret és, per tant, en el cor del projecte i de les polítiques d'una Unió europea basada en la igualtat i l'equitat social, garantint una sobirania més protegida i de cap manera esmicolada. Aquests principis són, per descomptat, fungibles amb l'Estat de dret a Andorra, que naturalment condueixen el país a voler apropar-se als seus socis europeus; aquest és el propòsit del treball realitzat durant tants anys, i per tants governs diferents, per perfeccionar l'encaix d'Andorra amb la Unió Europea a través d'un acord d'associació. Segueixo els debats en curs a Andorra, d'acord amb la seva tradició democràtica, debats en què s'expressen a la vegada il·lusions però també inquietuds. Aquest temps de debat segueix sent essencial, sense dubtar que conduirà a una decisió ben informada quan arribi el moment.

Però l'Estat de dret s'estén més enllà d'això, en l'escena internacional, com a camí cap a la convivència pacífica en un món millor regulat, entre Estats que han assumit el mateix compromís. Segueixo especialment compromès amb el respecte del dret internacional, el nostre llenguatge comú, per parafrasejar un exsecretari de les Nacions Unides, i garantia d'un multilateralisme just que ha de permetre a petits Estats com Andorra, d'assumir un rol actiu en l'escena internacional. Per tant, no puc més que celebrar la posició d'Andorra, que, en diversos fòrums, promou incansablement els valors del dret internacional i el seu ferm compromís a favor del multilateralisme.

Andorra ha demostrat, al llarg de la seva història centenària, la seva capacitat d'adaptació. No pot renunciar a promoure i enfortir la seva visió de l'Estat de dret, inscrita en el cor d'aquesta Constitució que avui celebrem. Com a Copríncep, garant de la permanència i continuïtat d'Andorra, confio en la capacitat del país per continuar en aquest camí.

Us desitjo a totes i a tots un molt bon Dia de la Constitució, dins la unitat, esperant tenir el plaer de retrobar-vos properament a Andorra. <

Visca Andorra.

Feliç dia de la Constitució

Compromesos amb els valors que ens han guiat durant aquests 32 anys.
Compromesos amb el futur d'Andorra.

M.I. Sr. XAVIER ESPOT

Cap de Govern

Benvolgudes conciutadanes i conciutadans,

Aquest 14 de març celebrem el 32è aniversari de la Constitució, una de les fites més importants de la nostra història recent, que ens va permetre assolir la plena sobirania popular de les andorranes i els andorrans i consolidar la personalitat jurídica internacional del Principat d'Andorra. Més de tres dècades després, el progrés que ha aportat la Carta Magna per al país és innegable, amb el ple reconeixement de la comunitat internacional que ens considera un exemple de democràcia, estabilitat, pau i seguretat.

Des del 1993 la societat andorrana ha experimentat molts canvis; un dels més importants ha estat el creixement demogràfic que porta associats nous reptes, però també noves expectatives per crear una societat més oberta, més plural i més connectada. Hem de concebre aquest escenari com una oportunitat perquè el capital humà és el que ens ha d'ajudar a afrontar els grans desafiaments i repensar l'Andorra del futur. Per aquest motiu, estem treballant en l'organització d'un procés de participació ciutadana per impulsar una reflexió col·lectiva que s'inscriu precisament en la perspectiva dels pròxims vint anys, i per tant dels cinquanta anys de la nostra Constitució, i que té com a objectiu fer un dibuix conjunt del país que volem, debatre sobre la nostra identitat, la cultura, l'entorn natural o el rol d'Andorra en l'àmbit internacional. Un debat que, com era d'esperar, també versarà al tomb d'aquelles qüestions que més preocupen a la ciutadania com l'habitatge, el poder adquisitiu, la mobilitat o la irrupció d'elements com la intel·ligència artificial en la nostra societat.

Hem de poder parlar sobre totes aquestes qüestions i fer-ho al voltant d'una taula formada per una mostra real de les ciutadanes i els ciutadans de l'Andorra del 2025, per imaginar l'Andorra del 2050, tenint com a punt de partida les seves preocupacions i inquietuds i també els seus anhels i aspiracions. Es tracta de fer valdre el paper de la intel·ligència col·lectiva en un procés públic, transparent i àmpliament inclu-

siu. Per aquest motiu, la Secretaria d'Estat d'Igualtat i Participació Ciutadana, conjuntament amb la Visura Ciutadana, emprendre aquest projecte que té com a punt de partida l'excel·lent exercici que va portar terme el Consell General durant la passada legislatura titulat «Andorra: reptes de futur».

Entre totes i tots hem de ser capaços de no deixar que la inèrcia ens porti i hem d'aprofitar aquesta oportunitat per enfortir els vincles que uneixen a les ciutadanes i als ciutadans amb les seves institucions i per bastir un país socialment més just, econòmicament més competitiu, innovador, diversificat i compromès amb els reptes nacionals i globals.

Aquesta reflexió col·lectiva, però, no modificarà el full de ruta establert al tomb de l'Acord d'associació amb la Unió Europea ni la consulta prevista a tal efecte. Quan els estats membres de la UE i el Parlament

Europeu validin l'Acord, tal com sempre hem dit, serà quan podrem posar data per conèixer l'opinió de les andorranes i els andorrans sobre quina ha de ser la nostra relació amb la UE. Paral·lelament, des del Govern i des del Pacte d'Estat continuem explicant i defensant l'Acord d'associació com un instrument cabdal per a la diversificació econòmica del nostre país i per obrir un nou ventall d'oportunitats per als nostres joves.

El dia de la Constitució és un bon moment per ressaltar els nostres valors que tenen com a base una història de pau gairebé mil·lenària, per creure en el nostre veritable potencial com a país i per refermar un projecte de prosperitat compartida. Espero ben sincerament que la nostra feina i els projectes que portem a bé aconsegueixin aquesta prosperitat.

En nom de tot el Govern, us desitjo un bon Dia de la Constitució. ◀

32 anys fent camí

Històries que compten

Felic dia de la
Constitució!

14/03/1993
14/03/2025

Títol I De la sobirania d'Andorra

Article 1

1. Andorra és un Estat independent, de dret, democràtic i social. La seva denominació oficial és Principat d'Andorra.
2. La Constitució proclama com a principis inspiradors de l'acció de l'Estat andorrà el respecte i la promoció de la llibertat, la igualtat, la justícia, la tolerància, la defensa dels drets humans i la dignitat de la persona.
3. La sobirania resideix en el poble andorrà, que l'exerceix per mitjà de les diferents classes de participació i de les institucions que estableix aquesta Constitució.
4. El règim polític d'Andorra és el Copríncipat parlamentari.
5. Andorra està integrada per les parròquies de Canillo, Encamp, Ordino, la Massana, Andorra la Vella, Sant Julià de Lòria i Escaldes-Engordany.

Article 2

1. La llengua oficial de l'Estat és el català.
2. L'himne nacional, la bandera i l'escut d'Andorra són els tradicionals.
3. Andorra la Vella és la capital de l'Estat.

M.I. Sr. CARLES ENSENYAT

Síndic general

Benvolgudes conciutadanes, benvolguts conciutadans,

El gener passat van començar les obres de remodelació dels entorns de la Casa de la Vall. Més enllà de la necessitat de posar al dia i revitalitzar una zona de la parròquia d'Andorra la Vella que s'havia quedat una mica antiquada, els treballs de remodelació tenen un valor simbòlic important: Aconseguir que la seu històrica del Consell General sigui l'autèntic cor del país i de la seva capital.

La Casa de la Vall és el monument més emblemàtic d'Andorra, i no debades forma part d'una candidatura transnacional a Patrimoni de la Humanitat. Però no només volem que sigui el monument més visitat del país i la seu per als Consells tradicionals i les ocasions especials, sinó que les persones que m'acompanyen a la Sindicatura i jo mateix hem volgut que sigui també un espai obert, una força dinamitzadora, un edifici que dialogui amb el seu entorn i que actui com un nexe d'unió, com un centre neuràlgic.

Aquest és el valor intrínsec que han de te-

nir les institucions, no només com a quelcom que gravem a la pedra, que encimbelem dalt d'un tossal per deixar constància de la seva importància i que reproduïm en monedes, medalles i segells, sinó també com una eina al servei del país i de les persones: quelcom que té i ha de tenir un impacte profund i positiu en la vida, en les necessitats i en les expectatives de totes i de tots.

La Casa de la Vall és l'edifici que millor explica el que som i d'on venim; però també ha de continuar sent escenari on decidim el que volem ser i on volem arribar. I quan diem la Casa de la Vall, ens referim a l'edifici, és clar, però també a la institució: al Consell General. Per tant, una Casa de la Vall que es renova és també un símbol d'unes institucions públiques —totes elles— que es posen al servei de la comunitat, que ajuden a enfortir els vincles socials i que són una peça clau en la construcció d'una Andorra cohesionada, orgullosa del seu caràcter i oberta a la diversitat.

A vegades, quan parlem de les institucions -el 14 de març és la millor ocasió per fer-ho- podria semblar que ens referim a

quelcom allunyat de nosaltres. A molts altres països, la simbologia i les cerimònies s'han utilitzat per allunyar el poble dels llocs on es prenen les decisions. A casa nostra, no; a Andorra hem sabut bastir un protocol de la proximitat i de la senzillesa.

Perquè sabem que les institucions no són només lletres escrites en pergamins antics, ni conceptes jurídics freds desenvolupats per codis i lleis; sabem que van més enllà dels carreus i dovelles de pedra que contemplen el pas de les generacions i dels segles. Les institucions són, per damunt de qualsevol altra cosa, persones. La Casa de la Vall, per molt antiga que ens sembli, és molt més nova que la institució a la qual dona aixopluc: Durant segles el Consell de la Terra no va tenir una seu fixa, perquè el Consell no era un lloc, el Consell era un grup de persones.

De ben poc serviria remodelar els entorns de la Casa de la Vall, si no tinguéssim en compte les persones que al llarg del temps han donat sentit a les institucions. Per això des de la Sindicatura estem duent a terme tot un seguit d'accions per preservar la memòria de la institució: La publicació, accessible per a tothom, de les actes de les reunions del Consell des de l'edat mitjana fins als nostres dies; l'índex de totes les persones que, al llarg de més de set segles, han ocupat els càrrecs de conselleres i consellers i, molt especialment, la memòria de les persones que van participar en el procés constituent.

Bona part de les persones que avui tenen dret a vot al nostre país no eren majors d'edat o ni tan sols havien nascut quan el poble andorrà va aprovar la Constitució en referèndum el 14 de març de 1993. És, per tant, el nostre deure mantenir viu l'esperit d'aquell moment i vetllar cada dia per garantir que aquestes institucions reflecteixen els interessos de la ciutadania, que estan al servei de les persones i que les andorranes i els andorrans les reconeixen com a útils i com a pròpies.

A totes i tots vosaltres us vull dir que el Consell General i totes les institucions d'Andorra treballen per vetllar per la llibertat i la justícia i per garantir el progrés i el benestar de tots. <

Feliç Dia de la Constitució!

EL TEU ÈXIT
ONLINE ESTÁ A UN SOL CLICK

La teva Pàgina web

perfecta amb nosaltres!

 Parlem ara!

**Disseny web
personalitzat**

**Optimització
SEO**

**Disseny
Responsive**

**Manteniment i
Actualitzacions**

+376 849 489

@Vangoand

 hola@vangoandorra.com

 www.vangoandorra.com

PROGRAMACIÓ *DEL 32È ANIVERSARI DE LA CONSTITUCIÓ D'ANDORRA*

El Principat commemora el 32è aniversari de la seva Constitució amb una sèrie d'actes institucionals i culturals. A continuació, es detalla la programació completa amb la informació de cada activitat:

DIJOUS, 13 DE MARÇ DE 2025

1. Jornades de portes obertes

- Lloc: Casa de la Vall i nou edifici del Consell General
- Horari: De 10.00 a 14.00 h
- Descripció: Els ciutadans podran visitar la Casa de la Vall i el nou edifici del Consell General. També s'organitzaran tallers i activitats infantils per apropar la institució als més petits.

DIVENDRES, 14 DE MARÇ DE 2025

2. Jornades de portes obertes

- Lloc: Casa de la Vall i nou edifici del Consell General
- Horari: De 10.00 a 13.30 h
- Descripció: Segona jornada de visites guiades per conèixer la història i el funcionament de les institucions andorranes.

3. Actuacions musicals a la Plaça del Consell

- Lloc: Plaça del Consell
- Horari: 10.00 h Actuació de la Grossband,

amb un repertori de música moderna i tradicional.

- 11.00 h Audició de sardanes, una mostra de la cultura popular catalana.

4. Concert de l'Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra (ONCA)

- Lloc: Centre de Congressos d'Andorra la Vella
- Horari: 12.00 h
- Descripció: Concert institucional de l'ONCA, oferint un repertori especial en honor a l'aniversari de la Constitució.

5. Sessió institucional del Consell General

- Lloc: Casa de la Vall
- Horari: 18.00 h
- Descripció: Sessió solemne del Consell General per commemorar els 32 anys de la Constitució, amb la presència de les autoritats del país.

6. Recepció oficial i discurs del Síndic General

- Lloc: Vestíbul del nou edifici del Consell General
- Horari: 19.00 h
- Descripció: Acte oficial de recepció amb el discurs del Síndic General, en què es farà balanç del camí recorregut i es destacaran els reptes de futur per al Principat.

 el Periòdic ASTYLE

Feliç Dia de la
CONSTITUCIÓ

UN MOMENT PER A LA HISTÒRIA: *ANDORRA ESDEVÉ UN ESTAT DE DRET*

Divendres se celebra el Dia de la Constitució, que rememora la data que els ciutadans del Principat van aprovar a través d'un referèndum la Carta Magna. Va ser un 14 de març de 1993, amb una gran majoria de vots favorables; mostrant-se en pro d'aquesta 4.900 persones d'un total de

6.900 vots. Aquest fet va permetre atribuir el país com un estat de dret homologat internacionalment, amb un curiós missatge a la papereta que relatava: «Voteu a favor del Projecte de Constitució del Principat d'Andorra».

El resultat de la redacció del text actual va ser fruit d'un procés de diàleg entre diferents forces polítiques i la societat civil del país, amb l'objectiu

d'establir un marc democràtic i modern. També va proporcionar un Estat garantit per drets i llibertats fonamentals per als seus habitants. Resulta interessant saber que la parròquia que va donar major suport a la seva aprovació va ser Escaldes-Engordany, seguida d'Encamp i Andorra la Vella, en aquesta última hi van participar prop de 2.300 electors. <

mapesa

FELIÇ DIA DE LA CONSTITUCIÓ

bastides

encofrats

seguretat

transports

esdeveniments

vestuari laboral

RIALLES, MÚSICA I MOLTA FRATERNITAT; *ELS INGREDIENTS INDISPENSABLES DE LA JORNADA PATRIMONIAL*

La Constitució d'Andorra, que enguany celebra el seu 32è aniversari, no només conté un caràcter legal i polític, sinó que també ha influït enormement en l'àmbit cultural amb una àmplia oferta d'activitats que es posen aquest dia a disposició i pel gaudi de tots els ciutadans.

Un d'ells és el mític i sempre especial Concert de la Constitució ofert per l'ONCA, el qual es detalla el seu programa en un altre article més endavant, però al marge d'aquest, hi ha la tradicional visita el dia abans per la Casa de la Vall, així com del Parlament, el qual queda obert per a tothom des de les 17.00 hores fins a les 20.30,

i amb una sèrie de tallers creatius i esmorçar per als infants.

D'altre costat, i durant la programació matutina del 14 de març, el Consell General sol acollir a la seva plaça una actuació de

l'Esbart Lauredia, tot i que enguany la funció anirà a càrrec de l'agrupació dansaire de l'Esbart Santa Anna. Una jornada que promet, com cada any, emocions i molts riures en família. <

14 de març 2025

Bon dia de la Constitució!

DEMÒCRATES

 #CONSTITUCIÓ2025

Feliç dia de la Constitució 2025

Instagram: [astvandorra](#) Facebook: [ASTV-Andorra](#)

TEL (+376) 334 773 • astvandorra@hotmail.com

UN PAÍS CONFORMAT PER *UNES ADMINISTRACIONS INDEPENDENTS*

funcionament d'autogovern en les seves delimitacions. A més, es van incentivar les regulacions d'aquest sistema administratiu.

L'any 1993 també es va ratificar, a banda del mateix text constitutiu, la Llei qualificada de delimitació de competències, i dos anys més tard el Reglament de funcionament dels set comuns. Cal recordar que aquest es realitzava a través del Consell de Comú per tal de regu-

Amb l'arribada de la Constitució, a banda d'aprovar-se la separació de poders i l'Estat democràtic, el país també va delimitar les competèn-

cies del Govern i els comuns, i es va especificar, concretament a l'article 2.3, que «Andorra la Vella és la capital de l'Estat». Així, les corporacions van ser reconegudes com a òrgans de representació i administració de les parròquies, amb un

lar els assumptes d'interès comunal, i la Junta de Govern seria l'òrgan executiu dins l'organització i les comissions que representen la divisió del treball amb la presència dels consellers de la majoria i la minoria i els tècnics competents.

FELIÇ DIA DE LA CONSTITUCIÓ

LA CASA DE LA VALL, *EL SÍMBOL HISTÒRIC MILLOR PROTEGIT DEL PRINCIPAT*

La construcció de l'edifici data de l'any 1580 com a casa pairal i torre de defensa de la família Busquets, adquirida un segle més tard pel Consell General

La celebració de la Constitució andorrana porta moltes imatges i alegries a la ment dels ciutadans; des de la mateixa bandera tricolor fins a la feina estatal que duen a terme els consellers i conselleres generals, els coprínceps d'Andorra o els magnífics i màgics concerts que ofereix l'ONCA en un dia tan assenyalat i festiu com aquest. No obstant això, hi ha un edifici a la capital que copsa totes les mirades i que ha aplegat els records i les decisions polítiques de més de tres segles al país: la Casa de la Vall.

Com bé se sap, es tracta de l'estructura arquitectònica més emblemàtica i millor conservada que guarda l'estat pirenaic, la qual va servir com a seu parlamentària des de l'any 1702 fins al passat 2011, establint-se així com un dels parlaments europeus més antics i fins i tot albergant els mateixos tribunals andorrans. Cal recordar, d'altra banda, que en un inici aquesta construcció va ser la casa pairal i torre de defensa de la família Busquets, passant a mans del Consell General a principis del segle XVIII.

Això pel que fa a la seva funció històrica, pel que fa als materials i estructura, la casa és un edifici rectangular que compta amb dues plantes i que presenta als seus extrems un parell de colomars amb forma de torre sobresortint d'aquests. Val a dir, a més, que als bells jardins exteriors, els quals es troben en aquests moments remodelant-se en una primera fase que enceta l'excavació del terreny i que s'allargarà fins a finals d'any, es pot veure l'estàtua de 'La dansa', obra de l'escultor català Francesc Viladomat.

Deixant de costat els aspectes arquitectònics, l'edifici guarda a l'interior una sèrie d'elements com dues plantes amb l'antic

Tribunal de Corts, les troneres, la capella i una cuina, entre altres, però també un divertit joc d'escapada que poca gent coneix i que s'anomena 'El misteri de les set claus'.

Es tracta d'una activitat lúdica que s'ofereix periòdicament dins de la progra-

mació i que consisteix a resoldre uns determinats enigmes i puzles que els assistents trobaran amagats per algunes sales de l'edifici... En definitiva, la Casa de la Vall és un indret que un mai acaba de conèixer, i cada vegada més modernitzat. ◀

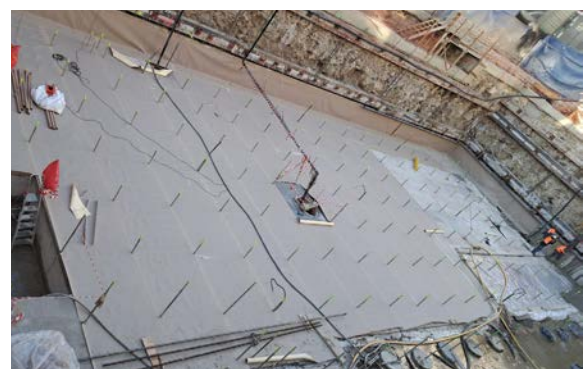
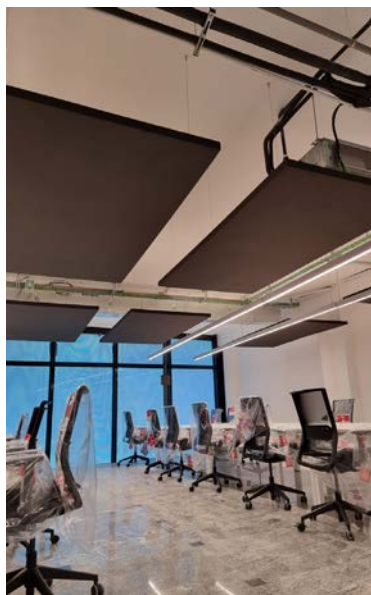
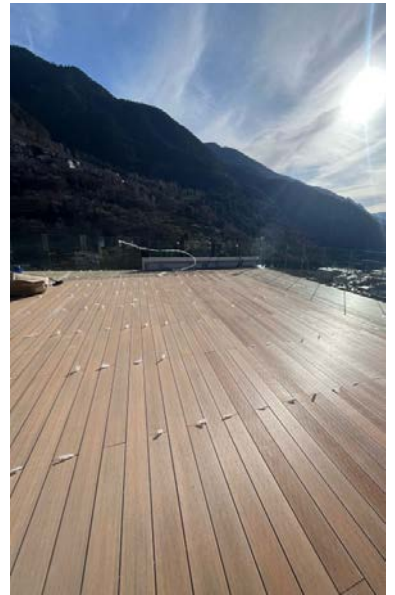
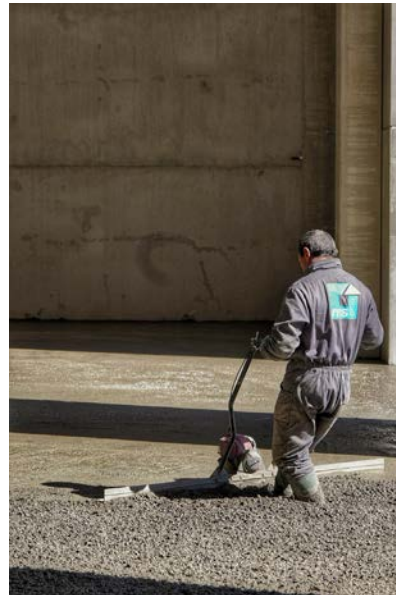
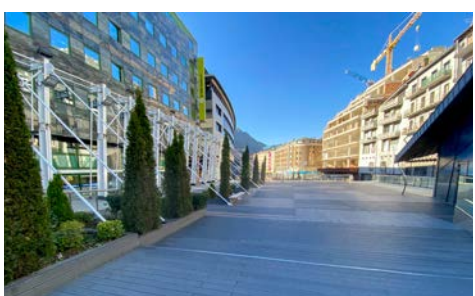
FEM PAÍS CONSTRUÏM FUTUR

- Paviments durs interiors / exteriors
- Paviments lleugers interiors / exteriors
- Revestiments decoratius interiors hpl
- Impermeabilitzacions interiors / exteriors
 - Façanes ventilades i aïllaments
 - Façanes sate i pedra

- Reparacions i patologia del formigó
 - Subministrament dels diferents productes tècnics de última generació per la construcció
- Us aïllem dels vostres problemes constructius i recobrim les vostres obres

Feliç dia de la Constitució 2025

Més de 30 anys d'experiència a Andorra

Impulsar la Constitució no va ser un procés senzill; ja que va requerir una ratificació posterior a una sèrie de normatives i drets concrets

ELS NOMS QUE VAN ARRIBAR A PROMULGAR *LA CONSTITUCIÓ ANDORRANA ACTUAL*

Francesc Viladomat, Joaquim Rodríguez o els mateixos Coprínceps del país van contribuir en el desenvolupament constitucional i en la redacció del text

Si bé tothom coneix que la història d'Andorra està intrínsecament lligada i marcada per la llegenda que atribueix a l'emperador Carlemany la seva fundació, el poble andorrà va néixer realment en el moment de la partició que van dur a terme l'any 1278 el Comtat de Foix i el Bisbat d'Urgell. De forma que després d'un incommensurable nombre de baralles que aplegaven principalment política i religió, i a banda de veure's involucrat els regnes francesos, catalanoaragonesos i la jerarquia catòlica, les dues regions protagonistes van acordar repartir-se de manera equitativa el territori d'Andorra mitjançant un pariatge. Un contracte feudal que seria clau perquè el país esdevingués un Estat independent.

Això pel que fa als inicis, i no va ser fins

molt més endavant, passat així la Segona Guerra Mundial, a la dècada dels anys 70 quan el Principat democratitza les seves institucions a partir de l'aprovació de la Constitució en 1993, el que condueix a la sobirania del país. Un fet que va provocar, entre altres conseqüències, l'entrada d'Andorra a l'Organització de les Nacions Unides i actuar així com a nació independent. Així com se li ha donat un gran paper al Manual Digest, per ser l'única referència que es té sobre un vertader intent de recollir la història d'Andorra en un escrit, a més dels importants autors estrangers que en apropar-se al país van deixar publicades les seves biografies amb la mentalitat dels andorrans, com Pierre-Roch Roussillou o Lluís Dalmau i de Baquer, toca enfocar-se a conèixer quins van ser els artífexs que van influir i determinar en el procés de la Cons-

titució moderna.

El primer d'ells va ser Jordi Gallardo, un polític clau en l'elaboració i aprovació del text, el qual va ser president del grup parlamentari Liberal i va desenvolupar un paper rellevant a la política nacional. Tampoc es pot oblidar a Joaquim Rodríguez, qui va participar de manera activa en la redacció de la Carta Magna i va consagrar-se com un gran defensor de la democràcia i dels drets humans al Principat.

Un altre precursor va ser Francesc Viladomat, escultor i membre destacat del Consell General que va contribuir al desenvolupament constitucional i a la modernització del sistema polític estatal. A més, els coprínceps d'Andorra i alguns grups de la societat civil també van ser indispensables en el procés i transició cap a la Constitució. ◀

PROJECTE DE CASES ORDINO

Dormitoris: 3
Banys: X
Places de pàrquing: X
Plantes: X
Metres construïts: XXm²

Carretera del coll d'Ordino,
Ordino
Preu: 1.800.000€

CASA A XIXERELLA LA MASSANA

Dormitoris: 4
Banys: 3
Places de pàrquing: 3
Plantes: 3
Metres construïts: 460m²

Carretera general, Xixerella
Preu: 2.200.000€

LA CARTA MAGNA, *EN SIS PUNTS CLAUS*

El primer text constitucional va servir, entre altres aspectes rellevants, per discernir i separar els tres tipus de poders existents en un estat democràtic

Promulgada el 14 de març de 1993, la Constitució d'Andorra va permetre establir el marc legal i polític del Principat per definir-lo com un Estat democràtic, social i de dret, recollint aquest precepte en el qual es convertiria el primer text constitucional modern del país. Tot i distribuir-se en unes 20 pàgines en el seu format digital, les idees i articles que aplega la Carta Magna es podrien bé resumir en tan sols sis punts claus. Repassem així quins són aquests.

La Constitució va permetre que el país adoptés una sobirania popular i una protecció dels drets fonamentals de tots els ciutadans

El primer d'ells és l'estat de dret i democràcia, motiu pel qual el Principat es basa en la sobirania popular, així com la separació de poders i la protecció dels drets fonamentals. De manera que es va establir que la forma de govern fos parlamentària i el sistema polític democràtic.

El segon és el model de govern, basat en una monarquia parlamentària amb un copríncipat, i sent els coprínceps el president de la República de França, Emmanuel Macron, i l'arquebisbe d'Urgell, Joan-Enric Vives, els quals mantenen un rol cerimonial, però també el de compartir el poder executiu amb el Govern d'Andorra.

El tercer punt que contempla la Constitució és la divisió de poders: amb un primer poder executiu que dur a terme el Govern i el seu cap, Xavier Espot en aquesta legislatura; el legislatiu, que l'exerceix el Consell General, un parlament compost per 28 consellers generals escollits per sufragi universal, i el judicial, sent independent i amb uns tribunals per garantir la justícia. El quart versa els drets fonamentals, un altre apartat recollit al text i que garanteix, entre altres, la llibertat d'expressió, el dret a l'educació, la igualtat davant la llei o la protecció de la vida privada.

El cinquè punt recull la nacionalitat i la ciutadania, establint els criteris per a l'adquisició i la pèrdua de la nacionalitat andorrana, com també els diferents drets que han de tenir tots els ciutadans, com ara el dret al vot. Finalment, el sisè principi bàsic que emmarca la Constitució és el de les relacions internacionals. Sobre això, el país ha adoptat una política exterior de neutralitat, tot i estar compromesa amb la cooperació mundial. Val a dir que gràcies a la Carta Magna, Andorra forma part d'organitzacions internacionals com les Nacions Unides o el Consell d'Europa. ◀

*Entrepans freds i calents de xapata,
hamburgueses, creps salades i dolces...*

Un espai únic i acollidor per comprar i/o
consumir productes acabats d'elaborar

HORARI:

De dilluns a dissabtes: de 7:30h a 20:00h

Els diumenges de 7:30h a 14:00h

Carrer de la Vall, 2 - AD500 Andorra la Vella - Tel. +376 829 470
Av. Casamanya, edifici Casa Font - AD100 Ordino - Tel. +376 847 064

UN ESCUT I UNA BANDERA PER ENCABIR *EL COR D'UNA NACIÓ COMPARTIDA*

La història d'Andorra té al darrere una gran càrrega simbòlica, a més d'un tradicional i profund significat. Un petit Estat de prop de 88.000 persones i enclavat entre els Pirineus de França i Espanya, el qual ha construït la seva identitat al llarg dels segles, reflectida i constataada en els elements que componen la seva bandera i escut. És per això que la bandera del Principat compta amb tres franges verticals de color blau, groc i vermell, atribuïdes a una cultura històrica que barreja influències polítiques, religioses i culturals.

Els orígens i fundació del país es remunten al regnat de Carlemany, qui va atorgar drets especials als habitants d'aquest territori situat entre muntanyes com a recompensa per la seva lleialtat davant els musulmans al segle VIII; moment que es va marcar l'inici de l'autonomia

del país. D'altra banda, i des de l'edat mitjana, el bisbe d'Urgell ha jugat un paper molt important en la tasca administrativa del país. Aquesta representativitat es veu molt ben plasmada al mateix escut; on hi figura una mitra, el qual expressa el poder eclesiàstic que conflueix amb l'autoritat secular.

Pel que fa a la bandera i a la seva evolució, el disseny actual es va adoptar en 1866 al llarg de la Nova Reforma, una etapa de modernització política. Val a dir que els seus colors, amb una clara inspiració de les banderes dels països fronterers, volen representar la influència compartida amb aquestes nacions veïnes. Les franges verticals, per la seva banda, simbolitzen la unió entre els coprínceps d'Andorra: és a dir, entre el bisbe d'Urgell i el president francès. A més, la seva distribució també expressa l'equilibri de poders que defineix el sistema polític del Principat.

Per aquest motiu, els color, vermell i

blau per a França, i groc per a Espanya, denoten la cooperació amb ambdues potències i la seva responsabilitat que exerceixen al territori. Al centre de la bandera, però, hi sobresurt un element indispensable com és l'escut; el qual li afegeix un element de nacionalitat. Aquest conté la mitra, com s'ha dit, la corona d'Aragó, com també les armes del Comtat de Foix i els emblemes de Bearne, tots ells signes de la rica història i influència andorrana.

De fet, i cal remarcar-ho, el Principat és l'únic Estat al món que compta amb aquest sistema únic de dos coprínceps com a caps del país, el qual també denota la història compartida que ha viscut sempre. Les aliances amb les regions properes, com amb el vescomtat de Bearne i el comtat de Foix, han quedat també patents a la bandera. En darrer lloc, el lema de 'virtus unita fortior', novament, encapsula la unió entre poders i territoris que ha signat Andorra al llarg del temps. ◀

ESPECIAL MENÚ D'HIVERN

Escudella de la iaia

**Botifarra amb mongetes
o patates**

Crema catalana

Copa de vi

Gerra d'aigua

Cafè o tallat

**PREU
ESPECIAL
15€**

**RESERVES AL
+376 850 068**

LA NATURA I LES LLEGENDES COPS EN ENGUANY UN NOU I MÀGIC ‘*CONCERT DE 1993*’

L'esdeveniment musical més representatiu de l'any busca en 2025 fer reflexionar al públic arran «d'aquelles històries vora el foc que es van perdre»

Si hi ha un moment emotiu, suggerent i marcat en el dia de la Constitució no és només l'esperit que deixa viure un dia rendit a la nostra sobirania i legislació moderna, sinó un moment musical que recull tots aquests sentiments en una simfonia a l'ordre i per a tots els andorrans. És, evidentment, el Concert de la Constitució, que enguany porta el nom de 'Les Valls d'Andorra: natura,

cançons i llegendes' i que pretén fer reflexionar al públic sobre la importància de cuidar els bells entorns de muntanya i el medi ambient present, així com de vetllar pel patrimoni cultural i per mantenir les tradicions orals del país.

En aquest sentit, l'ONCA i la Jonca compartiran escenari al Centre de Congressos de la capital amb una agrupació orquestral de 18 cordes a partir de les 12.00 del migdia, moment en el qual artistes com David Font o Laura Garcia

«Acompanyarem la funció amb uns escrits per valorar la rellevància del patrimoni cultural i natural del nostre país»

ALBERT GUMÍ
Director Fundació ONCA

Olalla posaran el seu granet de sorra per regalar als espectadors un moment de simfonia màgica. Cal esmentar que aquest tradicional espectacle se l'ha conegut al llarg dels anys com el 'Concert de 1993', ja que va assolir marcar-se com un esdeveniment històric crucial per al Principat en indicar, entre altres aspectes, el pas i transició definitiva d'un sistema feudal a un Estat democràtic i modern, aplegat en una funció de corda.

Sobre aquesta edició especial centrada al voltant de les Valls d'Andorra, Albert Gumí, director de la Fundació ONCA, va destacar fa unes setmanes que el Concert del 14 de març «pretén homenatjar les partitures que fan de la nostra història musical un referent als Pirineus», concretant que enguany «s'acompanyarà d'uns textos per reflexionar sobre la natura i les llegendes del país» i que la proposta s'emmarca en «una nova iniciativa per recuperar el patrimoni musical andorrà».

És per això que el viatge en el temps començarà amb les dues primeres in-

terpretacions, que pretenen traslladar-nos al segle passat i reviure així, en primer lloc, la sardana Valls d'Andorra, peça original de Tomàs Gil Membrado, i que arranjà el mateix Gumí, mentre que tot seguit el precedirà un altre símbol cultural com és l'Aplec de Meritxell, obra de Joan Roure i Janer i que posarà al dia amb una adaptació per a cordes David Sanz, tot i haver-se estrenat ja en el marc del Concert de la Constitució de 2022.

No serà tot, atenent que l'espectacle d'aquest 2025 ve carregat de contingut i música en viu que posarà els pèls de punta a més d'un aficionat. De fet, el que continuarà les peces anteriors és una doble estrena de dues obres del compositor Toni Gibert amb 'El lament de la fada de Fontargent' i 'La processó de Sispony'. Sobre això, l'autor comenta que s'ha buscat «revifar el folklore mitjançant uns poemes simfònics que recullen aquelles històries de vora el foc que malauradament es van oblidar». La resta del menú queda a la sorpresa... <

BEÇ

Carrer François Mitterrand 2, local 8-9
AD700 Escaldes-Engordany
Tel.: +376 828 667

Dilluns tancat per festa setmanal

**GUIA
MICHELIN
2025**

El Passadís

Cafeteria
Restaurant

AV. FITER I ROSELL 4 - (EDIFICI CENTRE DE NEGOCIS)
ESCALDES-ENGORDANY

Tel.: (+376) 865 567

/ 14 de març

Feliç dia de la Constitució

#SomJocor

LAMPISTERIA

SPA
WELLNESS

CALEFACCIÓ

ENERGIES
RENOVABLES

BANYS

CLIMATITZACIÓ

COL·LECTIVITATS

Jocor

Carretera de la Comella, 4-6 / AD500 Andorra la Vella / Andorra / tel. (+376) 802 626